

Мирослав ДУТЧАК

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ МІЖНАРОДНОГО РОКУ СПОРТУ І ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УКРАЇНІ

У листопаді 2003 р. Генеральна асамблея Організації Об'єднаних Націй (ООН) прийняла Резолюцію 58/5 «Спорт як засіб сприяння освіті, здоров'ю, розвитку і миру». Цим документом 2005 р. проголошено Міжнародним роком спорту і фізичного виховання. Вказується на необхідність консолідації зусиль урядів країн світу, ООН, їх програм, відповідних агентств і спеціалізованих установ, спортивних організацій з метою:

- сприяння формуванню та реалізації політики і програм розвитку фізичної культури і спорту, зміцнення взаємних стосунків у культурній сфері, утвердження загальнолюдських цінностей, підвищення інформованості громадян з питань здоров'я та рухової активності;

- використання можливостей спорту для солідарності та співробітництва заради миру, розвитку соціальної та гендерної рівності, підтримки спілкування та злагоди;

- визнання вкладу спорту і фізичного виховання у справу економічного та соціального розвитку, забезпечення будівництва і реконструкції спортивної інфраструктури;

- підтримки спорту з урахуванням місцевих особливостей для поліпшення здоров'я, ос-

вітнього, соціального і культурного розвитку, удосконалення та підвищення ефективності фізичного виховання передусім у навчальних закладах;

- активізації співробітництва і партнерства між усіма діючими сторонами, включаючи сім'ї, школи, клуби, місцеві громади, молодіжні спортивні організації, виконавчі органи, а також громадський та приватний сектори задля забезпечення доступності для кожного занять спортом і фізичним вихованням;

- гарантування молодим талантам розвивати їхні здібності без будь-якої загрози безпеці, моральній та фізичній недоторканості;

- прискорення розробки міжнародної антидопінгової конвенції під егідою ЮНЕСКО.

Прийняття вказаного історичного рішення однією з найавторитетніших міжнародних організацій передувала підготовча робота. 9—10 січня 2003 року у Парижі під патронатом ЮНЕСКО відбувся «круглий стіл» міністрів, відповідальних за розвиток спорту у своїх країнах, на якому відзначено зростаючу суспільну роль фізичної культури і спорту. Через місяць у Швейцарії проведено Міжнародну конференцію «Спорт і розвиток». У її декларації під-

креслюється, що розмаїтість спорту є невід'ємним правом людини, реалізація якого забезпечує як зміцнення здоров'я, так і сприяння значному соціальному розвитку суспільства. У жовтні цього ж року ООН опублікувала Звіт спеціальної групи з питань спорту і розвитку миру, яка була створена Генеральним секретарем ООН Кофі Аннанем. Очолювали цю групу Виконавчий директор Дитячого фонду ООН Керол Беламі та Спеціальний радник Генерального секретаря ООН з питань спорту у справі розвитку та зміцнення миру Адольф Огі. У згаданому звіті детально проаналізовано вклад і потенційні можливості спорту для досягнення цілей, які визначені ООН на нове тисячоліття. Зазначається, що спортивна діяльність і надалі повинна бути важливою складовою багатьох програм ООН, особливо освітніх і дитячих. Рекомендовано урядам країн світу включати спорт до проектів, спрямованих на поліпшення життя громадян, передусім дітей, які хворіють або (та) живуть у бідності. Спорт можна використати як відносно простий і дешевий засіб полегшення страждань біженців від стресів, травм та інших негативних наслідків збройних конфліктів. Спорт допомагає примиренню, поновленню діалогу, коли всі інші канали урегулювання проблемних питань порушено.

У листопаді 2004 р. Адольф Огі, виступаючи у Римі на X Всесвітньому конгресі «Спорт для всіх», зазначив, що основною метою Міжнародного року спорту і фізичного виховання повинна стати його доступність для всіх. За словами оратора, наші зусилля мають бути спрямовані на те, щоб кожна дитина у світі могла займатися спортом і завдяки цьому досягати кращого життя, приєднуватися до здорового способу життя, уникати шкідливих звичок і мати доступ до більш інтегрова-

ної та збалансованої освіти. Чим більше хлопчиків та дівчаток, дорослих і літніх людей займатимуться спортом, тим більшим буде їхній внесок у розвиток самого спорту.

У 2005 р. за сприяння ООН у рамках Міжнародного року спорту і фізичного виховання передбачається провести такі всесвітні конференції:

- «Спорт і розвиток (економіка, культура, етика)», Бед Болд, Німеччина, 13 — 15 лютого;
- «Спорт і здоров'я», Туніс, 22 — 24 березня;
- «Спорт і мир», Москва, Російська Федерація, 1 — 3 червня;
- «Спорт і оточення», Ачі Нагойя, Японія, 31 липня;
- «Спорт і виховання», Бангкок, Таїланд, друге півріччя;
- «Спорт і розвиток — 2», Мадлінген, Швейцарія, 4 — 6 грудня.

2 листопада 2004 р. Президент України видав розпорядження за № 265 «Про організацію проведення в Україні у 2005 р. Міжнародного року спорту і фізичного виховання». У цьому документі дано доручення Кабінету Міністрів України утворити відповідний Організаційний комітет і затвердити необхідні заходи. Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям також треба провести аналогічну роботу на регіональному рівні. Державний комітет телебачення і радіомовлення має забезпечити широке висвітлення заходів з підготовки та проведення в Україні Міжнародного року спорту і фізичного виховання.

Український уряд на виконання вказаного розпорядження Глави держави прийняв відповідне рішення, яким затверджено склад Організаційного комітету, до якого увійшли представники заці-

кавлених міністерств, інших центральних та регіональних органів виконавчої влади, громадських організацій фізкультурно-спортивної спрямованості. Передбачається провести більше як 40 різноманітних заходів міжнародного та всеукраїнського рівня.

В Україні на друге півріччя 2005 р. заплановано міжнародний семінар «Соціальна адаптація людини через фізичну культуру і спорт» за участю експертів Ради Європи, а у вересні Національний університет фізичного виховання і спорту України організує міжнародний науковий конгрес «Олімпійський спорт і спорт для всіх». У цьому ж місяці Національний комітет спорту інвалідів проведе Міжнародний молодіжний фестиваль спорту і мистецтва інвалідів «Темп».

У першому кварталі Держкомспорт має затвердити Всеукраїнську інформаційно-пропагандистську програму «Спорт для всіх — здоров'я кожного». Регіональним органам виконавчої влади доручено вжити заходів щодо утворення на базовому рівні центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх». У квітні — травні заплановано провести місячник «Спорт для всіх — спільна турбота» з облаштування спортивних споруд і майданчиків для організації роботи з масового спорту за місцем проживання та відпочинку населення.

1 вересня 2005 р. Міністерство освіти і науки України має організувати і провести перший урок нового навчального року в загальноосвітніх навчальних закладах на тему «Спорт і фізичне виховання — важливі чинники утвердження здорового способу життя, розвитку освіти та зміцнення миру».

Протягом року буде проведено цикл всеукраїнських науково-практичних конференцій з актуальних питань фізичної культури і спорту, низку всеукраїнських конкурсів, серед яких і «Учитель року» в номінації «Фізична культура». Передбачено створення належних умов для проведення фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи у дитячих закладах оздоровлення (відпочинку) під час шкільних канікул. Особлива увага приділятиметься утворенню та діяльності спортивних клубів у навчальних закладах.

З-поміж заходів, затверджених Кабінетом Міністрів України, чільне місце посідають комплексні спортивні змагання, які охоплюють широкі вікові та соціальні верстви населення. Зокрема, Всеукраїнські зимові спортивні ігри, юнацькі літні спортивні ігри України, спортивно-масові заходи серед учнівської та студентської молоді, Спартакіада серед трудящих промислової сфери і транспорту, Всеукраїнські спортивні ігри серед ветеранів, «Старти надій», «Діти — олімпійська надія України», спартакіади «Юний спартаківець», «Юний динамівець», «Юний колосовець» тощо.

Слід зазначити, що 2005 р. для України, крім проведення Міжнародного року спорту і фізичного виховання, є особливим з огляду на те, що це перший рік реалізації Національної доктрини розвитку фізичної культури і спорту, затвердженої Президентом України 28 вересня 2004 р., та завершальний рік реалізації Цільової комплексної програми «Фізичне виховання — здоров'я нації» (Указ Президента України від 1 вересня 1998 р. № 964).

У ВАК України

Науково-методичний журнал «Фізичне виховання в школі» затверджено президією ВАК України як наукове фахове видання України, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук з галузі «Педагогічні науки» (Постанова від 08.09.1999 р. № 01 — 05/9, Перелік № 2).